

- یک‌شنبه ۱۸ خردادماه ۱۴۰۴**
- سال هفدهم - شماره ۳۱۳۹**

ورزش محلات راهی به سوی سلامت، انسجام اجتماعی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی

سپهرغرب، گروه ورزشی – ملیکا قانعی؛ ورزش محلات نه‌تنها ابزاری برای ارتقای سلامت جسمی و روانی شهروندان، بلکه عاملی مؤثر در ایجاد انسجام اجتماعی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی است. تجربه موفق شهر همدان نشان می‌دهد که تمرکز بر محلات کم‌برخوردار و استفاده از ورزش به‌عنوان ابزاری برای تحقق عدالت اجتماعی می‌تواند الگویی ارزشمند برای سایر شهرهای کشور باشد. تحقق این هدف مستلزم همکاری سه‌جانبه شهرداری‌ها، مردم و بخش خصوصی در قالب یک مدل پایدار و همه‌جانبه است.

هیئت‌های ورزش‌های محلات، نقش مهمی در ارتقای سلامت جسمی و روانی شهروندان و توسعه ورزش‌های همگانی در سطح محلات دارند. این نهاده‌ها، که معمولاً زیر نظر شهرداری‌های هر استان فعالیت می‌کنند، مسابقات و ترویج ورزش در محلات مختلف را بر عهده دارند. فعالیت‌های آن‌ها از برگزاری مسابقات ورزشی، آموزش و پرورش ورزشکاران، تجهیز زمین‌های ورزشی گرفته تا ترویج فرهنگ ورزش و همکاری با سازمان‌های دیگر، طیف وسیعی را دربرمی‌گیرد. این هیئت‌ها با هدف ایجاد فرصت‌های ورزشی برای تمام اقشار جامعه، از کودکان و نوجوانان گرفته تا بزرگسالان، نقش بسزایی در افزایش مشارکت اجتماعی و بهبود کیفیت زندگی شهروندان ایفا می‌کنند.

با توجه به اهمیت ورزش همگانی و نقش محلات در زندگی اجتماعی، فعالیت‌های هیئت‌های ورزش‌های محلات، از نظر توسعه اجتماعی و سلامت عمومی، از اهمیت بالایی برخوردار است. با این حال، چالش‌هایی مانند کمبود بودجه، کمبود امکانات و نیاز به برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح، ممکن است بر عملکرد و کارایی این نهاده‌ها تأثیرگذار باشد. بررسی و ارزیابی عملکرد این هیئت‌ها و ارائه راهکارهای مناسب برای رفع چالش‌ها و ارتقای نقش آن‌ها، می‌تواند به توسعه ورزش‌های همگانی و بهبود کیفیت زندگی شهروندان کمک کند.

وجود امکانات مناسب و دسترسی به آن‌ها، به‌طور مستقیم بر محبوبیت ورزش در تهیه و توسعه زیرساخت‌های ورزشی در محلات، از نظر تأمین هزینه‌های مالی، عمدتاً به شهرداری‌ها وابسته است.

بخش قابل توجهی از بودجه شهرداری‌ها به توسعه زیرساخت‌های شهری، ازجمله ورزش، اختصاص داده می‌شود. این بودجه می‌تواند برای ساخت زمین‌های ورزشی، تجهیز و تا تعمیر

و نگهداری از آن‌ها استفاده شود. همچنین جمع‌آوری کمک‌های مالی از مردم محله یا ایجاد مشارکت‌های مردمی برای تأمین بخشی از هزینه‌ها، می‌تواند در پروژه‌های کوچک‌تر و محلی مؤثر باشد. پروژه‌هایی که شامل همکاری شهرداری، سازمان‌های غیردولتی، و مردم محله است، می‌توانند منابع مالی بیشتری را برای توسعه زیرساخت‌ها فراهم کنند.

در همین راستا درخصوص اقدامات و برنامه‌های ورزش محلات با حسن محمدی زیرک، معاون ورزشی سازمان فرهنگی، اجتماعی و ورزشی شهرداری همدان گفت‌وگویی داشته‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

■ تا به حال چه اقداماتی برای ورزش محلات انجام شده است؟

ورزش محلات که در چارچوب برنامه‌های اجرایی ما، ورزش شهروندی معرفی می‌شود، زمینه‌ساز ترویج ورزش در بین آحاد جامعه است. در همین راستا ضمن تقویت زیرساخت‌های موجود، نسبت به برگزاری مسابقات و جشنواره‌های محله‌ای، تأمین تجهیزات ورزشی و تشکیل کانون‌های ورزشی محله‌محور اقدام کرده‌ایم. بازسازی و تجهیز زمین‌های ورزشی خاکی موجود در محلات، نصب چراغ‌های روشنایی برای استفاده در شب، آیین‌سازی فضاهای ورزشی، برگزاری مسابقات و جشنواره‌های محلی اعم از ایجاد رقابت‌های ورزشی بین محلات با هدف افزایش نشاط اجتماعی، کشف استعدادها و ترویج ورزش همگانی، حمایت از مربیان بومی و جذب و آموزش آن‌ها در رشته‌های مختلف ورزشی در سطح محلات، تأمین تجهیزات ورزشی شامل توزیع لباس ورزشی، توپ، تور و غیره میان مراکز فرهنگی و ورزشی محلی و تشکیل

کانون‌های ورزشی محلی با هدف ساماندهی فعالیت‌های ورزشی و تشویق جوانان به ایجاد مشارکت‌های مردمی برای تأمین بخشی از هزینه‌ها، می‌تواند در پروژه‌های کوچک‌تر و محلی مؤثر باشد. پروژه‌هایی که شامل همکاری شهرداری، سازمان‌های غیردولتی، و مردم محله است، می‌توانند منابع مالی بیشتری را برای توسعه زیرساخت‌ها فراهم کنند.

■ به‌نظر شما چه ورزش‌هایی در محله محبوب‌تر هستند؟

در شناسایی میزان استقبال شهروندان از رشته‌های ورزشی در رده‌های سنی مختلف، آنچه که برای ما حائز اهمیت بوده، توجه به رشته‌هایی است که بیشترین محبوبیت را دارند. معتقدم فوتبال به‌عنوان پرمخاطب‌ترین رشته در جهان، در بین محلات شهر همدان نیز بسیار مورد توجه قشرهای مختلف به‌ویژه جوانان و نوجوانان است. برخی ورزش‌ها همچون فوتبال خیابانی یا فوتبال در زمین‌های کوچک، بسکتبال در زمین‌های محلی، والیبال، پیاده‌روی خانوادگی، ورزش‌های بومی محلی، دارت، فریزبی، هفت‌سنگ و برخی رشته‌های عمومی که نیاز به تخصص ندارد را نیز در قالب رقابتی و جشنواره‌ای در طول سال برگزار می‌کنیم.

■ در محلات امکانات ورزشی مناسبی مانند زمین فوتبال، سالن ورزشی، پارک ورزشی، وجود دارد؟

تأمین زیرساخت‌های توسعه ورزش محلات، ازجمله اولویت‌های معاونت ورزشی سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری همدان است. ما در دو منطقه شاهد و شهرک مدنی، دو سالن ورزشی بزرگ با امکانات کامل در اختیار داریم که زیر نظر معاونت ورزش هستند و خیل گسترده‌ای از ورزشکاران را تحت پوشش دارند. ضمن اینکه ۲۸ چمن مصنوعی در مناطق مختلف جهت بهره‌مندی جوانان و نوجوانان، توسط مدیریت شهری ایجاد شده و روزانه در اختیار فوتبالیست‌های محلات قرار می‌گیرد.

■ به‌نظر شما چه موانعی برای ورزش کردن مردم در محله وجود دارد؟

قطعاً در مسیر رو به رشد ورزش به‌خصوص ورزش شهروندی و محلات، برخی موانع نیز وجود دارند. زمین‌های بازی، پارک‌های ورزشی، پیست دو و میدانی و سالن‌های چندمنظوره بیشتری نیاز است که در دسترس مردم قرار گیرد، تأمین این زیرساخت‌ها به‌تنهایی از عهده شهرداری خارج است و نیاز به مشارکت سرمایه‌گذاران و حمایت‌های دستگاه ورزش داریم.

در برخی از پارک‌ها وسایل ورزشی کهنه، خراب

یا غیر قابل استفاده نیاز به تعمیر و نوسازی دارند که البته مدیران شهرداری مناطق برای بهبودی این وضعیت در تلاش هستند و در برخی بوستان‌ها نیز نصب و بازسازی شده‌اند اما در برخی نقاط نیز با توجه به استقبال خوب شهروندان از ورزش‌های همچون پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری، نیاز هست تا نسبت به ایجاد مسیر امن اقدام شود.

امروزه کم‌تحرکی و عادت به سبک زندگی ناسالم، نگرش فرهنگی منفی برخی خانواده‌ها یا محلات به ورزش مخصوصاً برای بانوان، از دغدغه‌های مهم محسوب می‌شود که می‌بایست مورد توجه قرار گیرد.

البته برخی خانواده‌ها بالا بودن شهریه‌ها را با توجه به شرایط اقتصادی موجود مشکل‌ساز می‌دانند و معتقدند هزینه بالای باشگاه‌های خصوصی یا ورزشی برای بسیاری از آن‌ها قابل پرداخت نیست.

نیود برنامه‌های منظم فرهنگی – ورزشی در سطح محله‌ها مثل آموزش رایگان و همچنین نبود حمایت مالی از شهرداری یا نهادهای محلی برای توسعه ورزش همگانی نیز از دیگر چالش‌های موجود است که نیاز به همراهی سایر دستگاه‌های اجرایی دارد.

از سوی دیگر، مسابقه محلی نیاز به رویکرد هدفمند دارد و البته می‌طلبد ساکنان محله در طراحی برنامه‌های ورزشی نیز مشارکت داشته باشند.

■ آیا ورزش‌های محلی می‌توانند به کاهش مشکلات اجتماعی کمک کنند؟

قطعاً می‌تواند کمک شایانی داشته باشد. بسیاری از آسیب‌های اجتماعی همچون اعتیاد، محصول بزه اجتماعی بر پایه بی‌هدف بودن جوانان و پرسه‌زنی‌های کاذب در محلات اتفاق می‌افتد. با برنامه‌ریزی هدفمند و منطبق با دائقه جوانان با جذابیت‌های خاص و عام‌پسند، می‌توان آن‌ها را به سمت ورزش مختلف در گروه‌های سنی مختلف، با هدف افزایش دانش و مهارت‌های ورزشی را مورد توجه قرر دادم. تشویق ورزش گروهی و تشکیل باشگاه‌های ورزشی محلی مثل گروه‌های فوتبال محلی، تیم بسکتبال، فریزبی، دارت و غیره، کمک به تجهیز و به‌روزرسانی امکانات ورزشی ازجمله تهیه وسایل ورزشی ارزان و در دسترس برای محله، تعمیر و نگهداری تجهیزات موجود و ارائه برنامه‌های تفریحی مثل اهلای جوازب، گواهی‌نامه‌ها یا حتی تخفیف‌هایی برای باشگاه‌های ورزشی محلی به‌منظور افزایش مشارکت به همراه استفاده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی برای اطلاع‌رسانی و ترویج داد.

■ از ورزش محلات چه حمایت‌هایی شده است؟

حمایت از ورزش محلات به‌ویژه در حوزه فوتبال، به‌عنوان یکی از ارکان توسعه ورزش همگانی و کشف استعدادهای ورزشی، مورد توجه ویژه قرار گرفته. این رشته مخاطبان پرشماری دارد. شهرداری نیز بستری را فراهم کرده تا مسابقات فوتبال محلات، میدانی مهم

برای شناسایی استعدادها باشد و شرایط حضور آن‌ها را برای ورود به فوتبال باشگاهی هموار سازد.

■ آیا در محلات بانوان هم به اندازه آقایان امکان ورزش کردن دارند؟

قطعاً برای ما ارائه خدمات ورزشی برای آقایان و بانوان یکسان است و عدالت در توزیع امکانات نیز وجود دارد. در برخی از باشگاه‌ها مانند شاهد، شهرک مدنی، شهید خادم، پارک بانوان و ... امکان ورزش کردن برای بانوان به‌راحتی فراهم است. در رشته‌های ایروبیک، پیلاتس و بدنسازی با شرکت حدود سه هزار نفر از بانوان خانه‌دار، نقش مهمی را در آموزش و توسعه رشته‌های تخصصی ایفا می‌کنیم.

■ چه برنامه‌هایی در جهت بهبود ورزش در محلات مد نظر دارید؟

معتقدم برای بهبود ورزش در محلات، برنامه‌ها و اقدامات متعددی باید به منته ظهور برسد. ایجاد و توسعه فضاهای ورزشی محلی یکی از دغدغه‌ها و مطالبات به حق جوانان این شهر است. نیاز داریم نسبت به ایجاد پارک‌ها، زمین‌های ورزشی روباز، سالن‌های ورزشی کوچک، زمین‌های بازی کودکان و مسیرهای پیاده‌روی و دویدن، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم انجام شود. همچنین برگزاری مسابقات ورزشی محله‌ای را باید توسعه بدھیم و این مورد در دستور کار است. ما باید به قدری مسابقه برگزار کنیم تا مردم در رشته‌های تخصصی و غیرتخصصی ه مانند فوتبال، بسکتبال، تورنمنت‌های کوچک و جشنواره‌های ورزشی، مشارکت همه‌جانبه داشته باشند.

از آنجا که تأکید فراوان به برنامه‌های آموزشی و کارگاه‌های ورزشی دارم، برگزاری کلاس‌ها و آموزش‌های ورزشی برای افراد مختلف در گروه‌های سنی مختلف، با هدف افزایش دانش و مهارت‌های ورزشی را مورد توجه قرر دادم. تشویق ورزش گروهی و تشکیل باشگاه‌های ورزشی محلی مثل گروه‌های فوتبال محلی، تیم بسکتبال، فریزبی، دارت و غیره، کمک به تجهیز و به‌روزرسانی امکانات ورزشی ازجمله تهیه وسایل ورزشی ارزان و در دسترس برای محله، تعمیر و نگهداری تجهیزات موجود و ارائه برنامه‌های تفریحی مثل اهلای جوازب، گواهی‌نامه‌ها یا حتی تخفیف‌هایی برای باشگاه‌های ورزشی محلی به‌منظور افزایش مشارکت به همراه استفاده از فضای مجازی و شبکه‌های اجتماعی برای اطلاع‌رسانی و ترویج داد.

ترغیب به ورزش در محله را بسیار حائز اهمیت می‌دانم.

همانطور که خواندید هیئت‌های ورزش محلات با محوریت شهرداری‌ها نقشی حیاتی در توسعه ورزش همگانی و ارتقای سلامت شهروندان ایفا می‌کنند. این نهاده‌ها با تأکید بر عدالت اجتماعی، امکاناتی مانند زمین‌های چمن مصنوعی، سالن‌های ورزشی و مسابقات محلی را برای تمام اقشار جامعه، به‌ویژه کودکان، بانوان و ساکنان مناطق کم‌برخوردار فراهم می‌آورند. تجربه شهر همدان نشان می‌دهد که این هیئت‌ها با برنامه‌هایی مانند کشف استعدادها و تشکیل کانون‌های محله‌محور، نه‌تنها به توسعه ورزش همگانی کمک می‌کنند، بلکه در کاهش آسیب‌های اجتماعی مانند اعتیاد نیز مؤثر هستند.

در میان ورزش‌های محلی، فوتبال به‌ویژه فوتبال خیابانی، بسکتبال، والیبال و ورزش‌های کم‌هزینه‌ای مانند پیاده‌روی و دوچرخه‌سواری از محبوبیت بیشتری برخوردارند. جذابیت این رشته‌ها به عواملی چون دسترسی آسان، حضور مربیان بومی و فرهنگ مشارکت جمعی وابسته است. با این حال، توسعه ورزش در محلات با چالش‌های متعددی روبه‌روست که ازجمله می‌توان به کمبود زیرساخت‌هایی مانند سالن‌های چندمنظوره و زمین‌های استاندارد، نگرش‌های فرهنگی منفی نسبت به ورزش بانوان، وابستگی به بودجه شهرداری و نبود سرمایه‌گذاران خصوصی اشاره کرد.

برای رفع این چالش‌ها، راهکارهای متعددی پیشنهاد می‌شود. توسعه مشارکت‌های مردمی از طریق جذب سرمایه‌گذاران و استفاده از ظرفیت‌های محلی، برگزاری برنامه‌های آموزشی رایگان با مربیان محلی، بهره‌گیری از فضای مجازی برای اطلاع‌رسانی و تبلیغ رویدادهای ورزشی و توجه ویژه به عدالت جنسیتی با ایجاد پارک‌های بانوان و تقویت امکانات ویژه آنان ازجمله این راهکارهاست.

ورزش محلات نه‌تنها ابزاری برای ارتقای سلامت جسمی و روانی شهروندان، بلکه عاملی مؤثر در ایجاد انسجام اجتماعی و پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی است. تجربه موفق شهر همدان نشان می‌دهد که تمرکز بر محلات کم‌برخوردار و استفاده از ورزش به‌عنوان ابزاری برای تحقق عدالت اجتماعی، می‌تواند الگویی ارزشمند برای سایر شهرهای کشور باشد. تحقق این هدف مستلزم همکاری سه‌جانبه شهرداری‌ها، مردم و بخش خصوصی در قالب یک مدل پایدار و همه‌جانبه است.

سپهرغرب، گروه شهر – طاهره ترابی‌مهوش؛ در گفت‌وگو با رانندگان و مدیران متولی مشخص شد: سن ون‌های موجود در ناوگان حمل‌ونقل شهری همدان به ۱۸ سال رسیده، این در حالی است که کارایی مطلوب این ناوگان طبق دستورالعمل‌های تعریف‌شده، نهایتاً ۱۰ سال است.

سال‌هاست که ناوگان ون در شهر همدان به‌صورت جدی با چالش‌ها و مشکلاتی مواجه است که وضعیت آن را به‌شدت ناخوشایند کرده. می‌توان گفت که یکی از بزرگ‌ترین معضلات، فرسودگی شدید خودروهاست به‌طوری‌که میانگین سنی ون‌ها در حال حاضر به حدود ۱۷ یا ۱۸ سال رسیده. تأسف‌بارتر اینکه این سن بالا نه‌تنها باعث کاهش کیفیت خدمات‌رسانی به شهروندان شده، بلکه امنیت و ایمنی مسافران را نیز به خطر انداخته است.

نکته حائز اهمیت اینکه علاوه بر فرسودگی، مشکلات موتوروی و ظاهری ون‌ها نیز بر جلب اعتماد مسافرانی و جذب بیشتر مسافران، تأثیر گذاشته است. رانندگان این ناوگان نیز با افزایش تعداد گله‌مندی‌ها، به چالش‌هایی در ایفای وظایف خود مواجه‌اند، این شرایط نامساعد به‌ویژه در دوره‌های شلوغ و اوج تقاضا، فشار بیشتری بر رانندگان و خدمات‌دهی آن‌ها وارد می‌کند.

مدیریت شهری نیز با وظایف و تکالیفی که دارد، در راستای نوسازی و بهبود، وضعیت این ناوگان را متوجه قرار داده اما به‌نظر می‌رسد که اقدامات انجام‌شده نتوانسته‌اند به‌طور مؤثر به این معضلات پاسخ دهند. در واقع، عدم تخصیص بهیمن منابع، نوسازی ناکافی و تأخیر در ارائه خدمات لازم، منجر به ایجاد نارضایتی در جامعه و کاهش رضایت شهروندان از خدمات حمل‌ونقل عمومی شده است.

به‌دیگر سخن وضعیت ناوگان ون همدان به‌دلیل فرسودگی شدید، مشکلات موتوروی و نگرانی از ایمنی، به نگرانی‌هایی جدی برای شهروندان و مدیریت شهری تبدیل شده که نیازمند توجه فوری و جامع برای بهبود است.

بر این اساس با توجه اهمیت موضوع برآن شدیم تا با نماینده رانندگان ون شهرک مدنی و نیز معاون امور زیربنایی، حمل‌ونقل شهری شهرداری همدان گفت‌وگویی ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

نماینده خط ون‌های شهرک مدنی با بیان

در ردیف بودجه برای نوسازی این تاکسی‌ها تخصیص داده می‌شود.

معاون امور زیربنایی و حمل‌ونقل شهری شهرداری همدان با بیان اینکه سن متوسط ون‌ها در حال حاضر ۱۷ یا ۱۸ سال است و وضعیت موتوروی آن‌ها نیز مناسب نیست پس در اولویت نوسازی قرار دارند، اذعان کرد: بر این اساس در سه یا چهار سال گذشته، برنامه‌هایی در شهرداری برای نوسازی وجود داشته، اما به‌دلیل نوع خودرو و مدل خاص، این فرایند به تعویق افتاده چراکه تولید در سطح کشور با مشکلاتی همراه بوده اما با این وجود ما تلاش می‌کنیم بودجه لازم را برای نوسازی تخصیص دهیم.

علی‌ضمیر با اشاره به اینکه در این راستا باوجود اینکه وظیفه شهرداری نیست، سال گذشته و جاری، ردیفی در بودجه شهرداری دیده شده که مبلغی به‌صورت بلاعوض به رانندگان تعلق گیرد خاطرنشان کرد: طبق آخرین لایحه‌ای که موصوبه آن را از شورا گرفتیم، شرایط به این شکل است که حساب مشترکی با بانک مهر باز شود و ۱۵۰ میلیون تومان از طرف شهرداری و ۱۵۰ میلیون تومان نیز از سوی صاحبان آن به حساب واریز شود که درمجموع ۳۰۰ میلیون تومان خواهد بود.

وی با ابراز اینکه بر اساس این مبلغ سپرده، ۶۰۰ میلیون تومان وام از بانک مهر برای رانندگان قابل دریافت است اذعان کرد: شرایط را به گونه‌ای ترتیب دادیم که در سه سال نخست، شهرداری بلاعوض پرداخت خواهد کرد و در سه سال دوم، هزینه به عهده صاحبان ون خواهد بود اما نکته این است که متأسفانه، هزینه خرید ون‌ها سال به سال در حال افزایش است.

وی با اشاره به اینکه در سال گذشته، قیمت ون‌های ایران خودرو دیزل به یک میلیارد و ۸۵۰ میلیون تومان رسید اما در حال حاضر، این عدد دو برابر شده اذعان کرد: با این وجود در حال رازبنی هستیم تا به تعهدات خود عمل کنیم و پیگیری‌هایی که لازم است در انجام دهیم. درواقع ما با تغییرات مدیریتی که در ایران خودرو و تأخیری که به‌وجود آمده، در تلاش هستیم تا وعده‌هایی که داده‌ایم را عملیاتی کنیم.

وی گفت: در نهایت، فراخوان عمومی برای ثبت‌نام در نظر گرفته شد و ۶۷ نفر ثبت نام کرده و خواهان دریافت این تسهیلات بلاعوض هستند.